

Cvičení krizového štábu v Poličce

Malebné město Polička ležící na pomezí východních Čech a Moravy oslavilo nedávno 750 let svého založení českým králem Přemyslem Otakarem II. Město vykonává působnost obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se nachází dalších 20 obcí o celkovém počtu téměř 20 tisíc obyvatel, přičemž samotné město čítá v současnosti 8870 obyvatel. Do správního obvodu této obce s rozšířenou působností patří mimo jiné mediálně frekventovaná obec Květná, v jejímž katastru se nachází muniční sklad Armády České republiky, kam se v současnosti převážně část materiálu z areálu muničního skladu Vrbětice-Vlachovice na Zlínsku.

Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč (dále jen „Institut“) pořádá pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) různé typy cvičení krizových štábů již řadu let. Tato cvičení jsou organizována z popudu tajemníků bezpečnostních rad krajů, nebo hasičských záchranných sborů krajů a v některých případech také na základě žádostí samotných měst. Lektori Institutu v rámci řešení bezpečnostních projektů často vybírají zajímavé lokality z hlediska možného ohrožení dané lokality, a z toho vyplývajících typů mimořádných událostí. A právě cvičení v Poličce v květnu letošního roku bylo tímto případem.

■ Příprava cvičení

Na podzim roku 2014, kdy se plánovala v Institutu cvičení na další rok, byl mimo jiné přijat záměr provést cvičení zaměřené na řešení mimořádné události v muničním skladu. Téma cvičení vycházelo jednak z činnosti Poličských strojůren, a.s., Polička (vyrábí se zde munice a trhavy pro civilní i vojenské využití) a také z osobních zkušeností autora příspěvku a v současnosti lektora Institutu, který do roku 1994 pracoval v oblasti zkušebnictví munice a muničních elementů a jejich výzkumu a vývoji na muničním polygonu v Týništi nad Orlicí. Z tohoto titulu spolupracoval se zástupci Armády ČR na přípravě a provedení „Čermenská hradba 2006“ v areálu muničních skladů Černá nad Orlicí. Hlavním tématem tohoto cvičení byla eliminace požáru v muničním skladu s cílem procvičit součinnost složek integrovaného záchranného systému, zejména jednotek požární ochrany, s vyčleněnými silami a prostředky Armády ČR.

Vlivem událostí ve Vrběticích-Vlachovicích v prosinci 2014 (exploze v areálu muničního skladu, v jejíchž důsledku byla přijímána opatření k ochraně obyvatelstva okolních ohrožených obcí) a následným rozhodnutím vlády o přesunu části munice do vyskladněného muničního skladu Armády ČR v Květně, byla původní idea cvičení při jednáních se starostou města Poličky opuštěna. I když šlo jen o štábní cvičení, tak možnost negativní reakce obyvatelstva na akci byla významná. Z tohoto důvodu se téma cvičení změnilo na velkou dopravní nehodu s únikem nebezpečných látek v centru města. Podle námětu se jednalo o srážku kamionu s nákladem tlakových lahví a nákladní-

ho vlaku, v jehož soupravě byla cisterna s chlórem. Scénář cvičení předpokládal požár kamionu, následnou explozi tlakových lahví a výron těžkého chlóru v místě nehody, drobné konflikty ze strany tzv. „čumilů“, uzávěru komunikací, evakuaci obyvatelstva, požár přilehlého skladu dřeva apod.

■ Průběh cvičení

Před cvičením byli členové Bezpečnostní rady ORP Polička seznámeni s technologickým zázemím 3D simulace a komunikace. Vlastní cvičení proběhlo ve dvou částech rozvržených do dvou dnů. První část byla pojata jako „sečivný“ kurz pro členy bezpečnostní rady ORP a pro členy stálé pracov-

ní skupiny krizového štábu ORP z řad úředníků městského úřadu, příslušníků HZS kraje a Policie ČR. Lektor Institutu seznámil účastníky s analýzou rizik podle krizového plánu ORP a s dokumentací pro činnost krizového štábu. Část přípravy byla věnována týmové práci a dále byli všichni seznámeni se způsobem provedení cvičení v souvislosti s technologickým zázemím řídicího cvičení a jeho týmu. Druhý den proběhl ve znamení plánovaného praktického štábního cvičení, které bylo situováno ve dvou základních sektorech – v zasedací místnosti městského úřadu (pracoviště pro cvičící krizový štábu ORP) a v kanceláři místostarosty města (pracoviště pro štáb řídicího cvičení). Obě pracovi-

tě byla propojena komunikačním systémem, tvořeným soustavou telefonních přístrojů pro jednotlivé aktéry cvičení a stanovený telefonní seznam příložený ke všem přístrojům. Cvičící neměli možnost používat jiný typ komunikace, než tyto předurčené telefony. Komunikační systém byl propojený na softwarovou virtuální simulaci 3D mapového prostředí v reálném čase vzniklé mimořádné události na železničním přejezdu v Poličce. Princip scénáře a virtuální hry byl poměrně jednoduchý. Členové krizového štábu používali ve svých funkcích simulovaný komunikační systém, jeho prostřednictvím byli informováni o průběhu mimořádné události podle scénáře cvičení a podle svých kompetencí zpětně reagovali na vzniklou situaci. Při koordinaci záchranných a likvidačních prací, nasazování sil a prostředků a řešení opatření na ochranu obyvatelstva využívali fiktivní telefonní čísla na příslušné složky (např. operační a informační středisko IZS, krajský úřad, technické služby města, právnické osoby zahrnuté do krizového plánu ORP). Pro ostatní případy fungovala často přetíže-

ná telefonní ústředna (pracoviště řídicího cvičení), která přepojovala hovory na požadovaná místa. Operátoři nasazovali síly a prostředky podle aktuálních požadavků členů krizového štábu do virtuální mapy k přepravě a k činnostem v místě zásahu, a to tak, aby nezasahovali do činnosti simulovaného štábu velitele zásahu. Operátorů bylo celkem pět, první představoval síly a prostředky hasičského záchranného sboru kraje, druhý síly a prostředky Policie ČR a městské policie, třetí síly a prostředky zbývajících složek IZS včetně letecké záchranné služby a nasmlouvaných dopravců, čtvrtý síly a prostředky jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a fyzické osoby a poslední, pátý operátor simuloval vyčleněné síly a prostředky Armády ČR, případně jiné, předem nespecifikované subjekty. Řídicí cvičení aktualizoval rozehraný scénář podle alternativních změn a reakcí členů krizového štábu, v případě potřeby situaci komplikoval, nebo zjednodušoval. Lektor Institutu ovlivňoval dodržování pracovních postupů v krizovém štábu, případně pomáhal navrhnout možná řešení a pracovní přístu-

py organizace práce. Členové krizového štábu využívali geografický informační systém, spravovaný MV-generálním ředitelstvím HZS ČR, tzv. tenkého klienta <http://giszscr.cz>.

Hodnocení

Z pohledu organizátora proběhlo cvičení výborně. Všichni cvičící, včetně členů bezpečnostní rady ORP, se plně zapojili do práce. Byla zpracována velice zdařilá pracovní mapa krizového štábu (v listinné podobě), pracovní podklady byly prakticky využitelné a komunikace probíhala bez problémů. Zásahu na tom měli zejména vedoucí stálé pracovní skupiny npor. Bc. Miroslav Kubík, velitel stanice HZS kraje v Poličce, kterému významně asistoval velitel jednotky SDH obce Polička (jednotka PO kategorie II) Bc. Lukáš Schauer a zástupce Policie ČR npor. Mgr. Robert Nechvátal. Cvičení probíhalo velice bouřlivě, ale bez stresů. Na závěr pracovní části cvičení o řešení situace vedoucí stálé pracovní skupiny a tajemník bezpečnostní rady ORP dokladovali starostovi města – předsedovi krizového štábu ORP. Ze závěrečného workshopu vyplynula nejen spokojenost s absolvováním nových zkušeností, ale i řada podnětů a nápadů pro budoucí zasedání Krizového štábu ORP Polička.

Závěr

Cvičení v Poličce bylo posledním ze čtyř doposud realizovaných cvičení krizových štábů s podporou virtuální reality. Ta předchází v Hustopečích, v Sedlčanech a v Kašperských Horách nastartovala vývojovou linii cvičení v pojetí situačních alternativ zaměřených na směrnost v krizovém štábu, činnost štábu velitele zásahu, formy školení před vlastním cvičením a mnoho a mnoho dalších atributů. Všechna tato cvičení byla Institutem a společností VR Group Praha, a.s., organizována bez nároku na finanční zajištění ze strany zúčastněných ORP s výjimkou nákladů na pořízení některých pracovních pomůcek, které ale mohou cvičící využívat ve své další práci. Zkušenosti z realizovaných cvičení ukazují, že práce věnovaná pro vzdělávání členů krizových štábů je velice efektivní a přínosná, a že mimo jiné napomáhá k odhalování rezerv v manažerské praxi řídicích orgánů města. Ti naopak v průběhu cvičení získávají důvěru v práci lidí ve stálých pracovních skupinách. Všichni společně si uvědomují svou roli při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací a dospívají k poznání, že práce v krizovém štábu není zbytečná stresová činnost, prováděná na úkor jejich běžné úřednické práce, ale smysluplná a nanejvýš potřebná dovednost pro záchranu lidských životů, majetkových a kulturních hodnot.

Ing. František KOVÁŘÍK,
Institut ochrany obyvatelstva
Lázně Bohdaneč,
foto archiv VR Group Praha, a.s.